

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1149/23-P
Sp. zn. ČŠIP-S-220/23-P

Název	Základní škola Stříbro, Mánesova 485, příspěvková organizace
Sídlo	Mánesova 485, 349 01 Stříbro
E-mail	zs-manesova@iol.cz
IČO	70 937 605
Identifikátor	600 073 882
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslav Fikrle
Zřizovatel	Město Stříbro
Místo inspekční činnosti	Mánesova 485, Stříbro
Inspekční činnost na místě	28. 11. 2023 – 1. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Stříbro, příspěvková organizace, vykonává činnost školy (dále „ZŠ“ nebo „škola“), školní družiny (dále také „ŠD“), školního klubu (dále také „ŠK“) a školní jídelny. Vzdělávání v ZŠ probíhá v historické budově školy, která je situována v centru města, na základě Školního vzdělávacího programu ZŠ Stříbro (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Je třeba pěstovat mnohé přemýšlení, ne mnohou učenost“. Škola realizuje výchovu a vzdělávání v přípravné třídě. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 372 žáků, z nichž 46 mělo speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) a 59 bylo s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Jde především o žáky z Ukrajiny, v menší míře o žáky z Vietnamu, Slovenska apod. Všichni žáci s OMJ jsou úspěšně integrováni do tříd. Ve škole se nachází také větší množství žáků s nižším socioekonomickým statutem. Zájmové vzdělávání, vycházející z koncepce školy, je realizováno podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání ve třech odděleních školní družiny a školním klubu, zřízeného z projektu Národního plánu obnovy. Smyslem je vést žáky k žádoucímu a přínosnému využití volného času. Provoz je koncipován tak, aby vyhovoval žákům i jejich zákonným zástupcům. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy představuje ředitel školy (dále „ředitel“), který je ve funkci dva roky, se zástupkyní ředitele (dále „zástupkyně“). Ředitel účelně deleguje část kompetencí na zástupkyni, která má v gesci výuku na prvním stupni ZŠ, organizaci ŠD, ŠK, suplování apod. Pedagogické řízení ředitele vychází z koncepce rozvoje školy. Ředitel usiluje o optimální materiální i personální zajištění chodu školy s důrazem na uplatňování přátelské komunikace mezi všemi aktéry vzdělávání. Vedení školy dlouhodobě vytváří spolupracující a ke vzdělávání dětí a žáků vstřícný tým pedagogů, který je v současné době stabilní s minimální nekvalifikovaností. Rezervy byly identifikovány v hospitační činnosti vedení školy. Škola má vypracovaný plán hospitační činnosti, který v letošním školním roce zatím nebyl dostatečně realizován. Vedení školy tak nemá ucelené informace o kvalitě výuky, která byla na základě vykonaných hospitací Českou školní inspekcí (dále „ČŠI“) v některých aspektech označena jako vyžadující zlepšení. Vedení školy eviduje náročné chování žáků, které je důsledně řešeno ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (dále „ŠPP“), zákonnými zástupci a vnějšími partnery (Školská poradenská zařízení, Orgán sociálně-právní ochrany dětí). Digitální kompetence jsou aplikovány prostřednictvím elektronické třídní knihy v systému Bakaláři, Facebookem, webovými stránkami i aplikací MS Teams. Využití digitální techniky ve výuce je vedením školy podporováno, není ale zcela účelně koordinováno. Některé dokumenty a některé informace na webových stránkách nejsou zcela aktualizovány. Pedagogický sbor prochází generační obměnou, noví pedagogové mají možnost konzultovat svoji výuku s vedením školy i s kolegy v rámci metodických sdružení a předmětových komisí. Vzájemné hospitace ale nebyly zaznamenány. Sjednoceny nebyly metody a formy u začínajících pedagogů s pedagogy s dlouhou praxí. Výuka realizovaná pedagogy je většinou založena na frontálním vyučování, v menší míře jsou implementovány skupinové formy výuky a je požadována vyšší míra komunikace mezi žáky. Většina vyučujících je nucena řešit nevhodné chování žáků ve výuce i o přestávkách. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy. Někteří vyučující se účastní akcí Krajského centra vzdělávání Plzeň, individuálně webinářů i letního soustředění učitelů (hudební výchova). Vedení školy se aktivně věnuje vlastnímu profesnímu rozvoji zejména ve vylepšování digitálních kompetencí a také ve školní legislativě. Finanční prostředky

zabezpečující chod školy a plnění vzdělávacích programů jsou primárně zajištěny státním rozpočtem. Další finanční přínos představuje aktivní účast v dotačních programech, příjem z doplňkové činnosti a sponzorské dary.

Služby školního poradenské pracoviště zajišťují dvě výchovné poradkyně (jejichž kompetence jsou rozděleny pro jednotlivé stupně), školní psychologka a metodik prevence.

V průběhu inspekční činnosti byla budova školy zajištěna proti vniknutí a pohybu cizích osob. Úrazovost je pravidelně sledována a vyhodnocována. Děti a žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Součástí výchovy a vzdělávání je také podpora rozvoje zdravých stravovacích návyků prostřednictvím nabízených obědů ve vlastní školní jídelně a zapojením do projektu, který pomáhá rodičům v tíživé životní situaci zajistit zdarma stravování jejich dětí ve školní jídelně. Škola k výuce využívá nejen tříd (každá třída je vybavena PC dataprojektorem a promítacím plátnem), ale i nově vybavených odborných učeben s mobilním monitorem, s tablety a notebooky. Škola k výuce využívá studovnu a multimediální učebnu. Většina školy je pokryta wifi. Většina učeben a chodeb je vhodně esteticky upravena a vyzdobena výtvarnými díly žáků. Škola disponuje dvěma tělocvičnami, které využívá k výuce a v odpoledních hodinách poskytuje dalším organizacím (např. Dům dětí a mládeže Stříbro). U vchodu do školy je nainstalována kamera se záznamovým systémem, která přispívá k zajištění větší bezpečnosti. Ve škole funguje knihovna, dílna s pracovními stoly a svěráky. Ve sklepních prostorech je patřičně umístěna odborná učebna výtvarné výchovy s hojně využívanou keramickou pecí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka v přípravné třídě byla adekvátně strukturovaná s nabídkou různých činností na rozvoj jemné motoriky, početních představ, orientace v ploše či kombinatorních dovedností. Děti byly plně zaujaty, svůj úkol dokončily. Panovala klidná a příjemná pracovní atmosféra. Asistentky pedagoga řádně podporovaly integrované děti. Byla patrná souhra učitel-asistent. Trpělivý přístup učitelky dává všem dětem možnost uplatňovat svoje pracovní tempo a zažít úspěch. Následný pobyt venku měl vzdělávací cíl korespondující s realizovaným tématem. Děti s odkladem povinné školní docházky mají nastavené plány pedagogické podpory, které jsou pravidelně vyhodnocované. Je zřejmé, že tyto děti mají vytvořené optimální podmínky k eliminaci případného školního neúspěchu.

Obsah hospitovaných hodin na I. stupni ZŠ přímo souvisel se stanoveným cílem a probírané učivo korespondovalo s tematickými plány, vycházejícími ze ŠVP.

Ve výuce vyučující kladli na žáky přiměřené nároky, náležitě využívali pracovní listy a pomůcky, digitální techniku však využívali pouze k prezentaci či motivaci a její využívání žáky bylo minimální. Žáci nebyli vedeni k samostatnému vyhledávání informací a nebyli podporováni ve schopnostech třídit informace z různých zdrojů.

V části sledované výuky nebyli žáci dostatečně vedeni k upevňování návyků (dodržování zásad vzájemné komunikace, správného sezení při psaní i čtení, uklidu lavice před psaním, či správnému úchopu psacího náčiní). Někteří žáci seděli na židlích a v lavicích, které pro ně nebyly optimálně seřizené. Nejednotně vyučující přistupovali k průběžnému hodnocení žáků v žákovských knížkách, některé předměty nehodnotili vůbec nebo minimálně. Učitelky s asistentkami měly jasně rozdělené role, společně volily postupy i adekvátní metody a formy práce ve třídě. Asistentky pracovaly individuálně zejména se žáky se SVP a dle

potřeby i s ostatními. Na konci hodin vyučující zpravidla provedli závěrečné shrnutí a hodnocení v malé míře však probíhalo sebehodnocení či vrstevnické hodnocení žáků.

Na druhém stupni byla výuka českého jazyka sledována ve třech vyučovacích hodinách, které vykazovaly různou efektivitu. Bylo patrné, že není realizována vnitřní metodická činnost v rámci metod a forem výuky předmětu. Dvě z pozorovaných hodin měly vysokou úroveň, byl zde uplatňován demokratický postoj k žákům, kteří respektovali nastavená pravidla. Efektivní byla práce s textem, akceptace různého tempa žáků, vyvážené cíle poznávací, dovednostní i postojové. Jedna z pozorovaných hodin nebyla dostatečně efektivní, nedostatky spočívaly v nejasném zadání, velmi nízké náročnosti úkolů, naprosté absenci důsledné práce s pravidly a z toho vyplývající kázeňské problémy včetně nestandardního chování žáků k učitelce.

Výuka přírodovědných předmětů probíhala převážně frontální formou, v menší míře žáci pracovali ve skupinách. Zadávání úkolů pro žáky probíhalo většinou jednotně bez implementace diferenciací. Žáci se do výuky zapojovali aktivně, vyučující od nich získávali adekvátní zpětnou vazbu v průběhu výuky, méně nebo vůbec v závěrečné části hodiny. Žáci digitální technologie nevyužívali k vyhledávání informací nebo k tvorbě nového digitálního obsahu. V jedné ze tří pozorovaných hodin žáci vyhledávali informace z různých zdrojů, s informacemi pak dále pracovali a vyhodnocovali je. Málo bylo aktivováno kritické myšlení žáků i v dalších pozorovaných hodinách, kde byla didaktická technika využita nejvíce k prezentaci učiva nebo k lepší vizualizaci a pochopení učiva. Více času by bylo dobré věnovat závěrečnému hodnocení hodiny. Sebehodnocení žáků v závěru hodiny nebylo zaznamenáno.

Výuka matematiky probíhala v důvěrné atmosféře, dominovala efektivní frontální výuka, žáci řešili předpřipravené úlohy, které následně s učitelkou vyhodnocovali. Příležitostí ke zlepšení byla větší míra implementace diferenciací učiva a motivace k hlubší spolupráci mezi žáky. V závěru hodiny byla výuka efektivně zhodnocena učitelkou a některými žáky.

Ve výuce informačních technologií byla pozorována příjemná pracovní atmosféra, žáci se aktivně zapojovali do výuky a měli dostatek času a prostoru k vytvoření daného pracovního postupu. Vyučující adekvátně vedl výuku, využití metody a formy korespondovaly s cíli hodiny, které se podařilo naplnit. Zpětná vazba byla žákům dávana průběžně, méně v závěru hodiny. Diferenciací nebyla pozorována.

Výuka anglického jazyka probíhala především frontálně v sympatické pracovní atmosféře. Vyučující šla žákům příkladem v adekvátní výslovnosti, vhodně pracovala s nastavenými pravidly a cílem hodiny, tak aby žáci byli optimálně motivováni. Žáci měli možnost poslechu, čtení i diskuse s učitelkou, což bylo velmi efektivní. Následně vyvozovali, což vedlo k rozvoji kompetencí k učení. Příležitost ke zlepšení byla ve vyšší míře komunikace mezi žáky. Na závěr hodiny proběhlo shrnutí látky, ale nebyl dán prostor pro zhodnocení hodiny žákům.

Ve výuce společenských věd byl pozorován demokratický přístup k žákům, ale se zdravou důsledností k pravidlům. Výrazná byla motivace k učení, průběžné oceňování žáků. Jasný byl cíl hodiny. Vyučující respektoval tempo žáků. Uplatněny byly pestré metody a formy, jako např. práce ve dvojicích, samostatná práce, projekce krátkého výukového videa, práce s učebnicí, práce s mapou, práce s pracovním listem včetně zábavné křížovky. Přínosný byl nestresující způsob zkoušení („popovídání si“), zatímco ostatní žáci pracovali. V závěru hodiny nebyl čas na dokončení práce a sebehodnocení. Výuka výtvarné výchovy pod vedením zkušené učitelky vedla k uplatnění kreativity a výtvarného citění. Učitelka snažně motivovala žáky k práci, srozumitelně představovala správnou techniku práce, podporovala spolupráci a dbala na dodržování pravidel. Cíleně byla věnována podpora žákovi s cizím mateřským jazykem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou projednávány při jednáních pedagogické rady na základě podkladů připravených třídními učiteli. Vedení školy se zaměřuje především na žáky se slabými výsledky, komunikuje s jejich třídními učiteli, vyučujícími jednotlivých předmětů. Škola pořádá pravidelné porady (jednou za měsíc), kde se výsledky jednotlivých žáků řeší a přijímají se konkrétní opatření vzhledem k aktuální situaci. Škola nad rámec třídních schůzek (listopad, duben), organizuje pro rodiče informační odpoledne (leden, červen), kde se rodiče mohou osobně informovat o výsledcích a chování žáků. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání průběžně informováni prostřednictvím systému Bakaláři.

Škola má plán rozvržení autoevaluačních činností. Plán je plněn v průběhu školního roku. K autoevaluaci škola využívá interních nástrojů i výběrového testování ČŠI. Slabší výsledky v tomto testování byly ve školním roce 2022/2023 identifikovány v přírodopisu. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem škola realizuje doučování. Ve většině tříd druhého stupně se nachází žák nebo žáci se slabým prospěchem, proto by bylo žádoucí implementovat diferenciaci na základě individuálních potřeb žáků, tak aby všichni žáci v hodinách zažili úspěch. Vedení školy monitoruje a koordinuje činnost metodických sdružení a předmětových komisí. Žáci jsou ve výuce patřičně motivováni vyučujícími k aktivnímu přístupu v hodinách. Škola využívá k zjišťování výsledků žáků v hodinách standardních evaluačních nástrojů ve formě ústního, písemného nebo praktického ověřování znalostí a dovedností žáků. ZŠ se podílí na společenském a kulturním životě města. Řada učitelů s žáky přispívá do Zpravodaje města Stříbra, informace také poskytují Tachovskému deníku. Školní pěvecký sbor se prezentuje na Městských slavnostech i dalších akcích. Škola organizuje ve spolupráci s Domem dětí a mládeže výtvarnou soutěž „Stříbrská lampa“. Velmi úspěšná a dlouhodobá je spolupráce s partnerskými školami v SRN. První kontakty byly započaty již v roce 1991. Partnerskými školami jsou Grundshule Altenstadt a Mittelschule Neustadt. Uskutečnil se Adventní koncert, proběhla návštěva učitelů a žáků v SRN a naopak. ZŠ podporuje účast žáků v soutěžích, organizuje atletické závody „Cvrčkiáda“ pro školy z tachovského okresu. Soutěže probíhají v tradičním formátu v přírodovědných i humanitních předmětech, také v umění i sportu. Na okresní úrovni škola uspěla v mnoha odvětvích, v krajském kole se umístila žákyně na třetím místě v konverzaci v anglickém jazyce. Atleti obsadili páté místo v kraji. Škola spolupracuje s celou řadou institucí včetně zřizovatele a místní Charity. Žáci školy se tak pravidelně účastní tříkrálové sbírky a rozvíjí svoje sociální kompetence. Společnost Kermi umožnila svým darem dovybavit pracovní koutek pro žáky. Velmi dobrá je spolupráce s místní akční skupinou Český Západ, řada učitelů školy se zapojila do akcí, někteří vyučující jsou aktivními členy odborných komisí v rámci místního akčního plánu rozvoje vzdělávání. Spolupráce se realizuje i s místními školami.

Výchovné poradkyně pod vedením a ve spolupráci s ředitelem a zástupkyní ředitele pro základní školu a školní psychologkou koordinují péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zprostředkovávají informace pedagogům, kteří byli prokazatelným způsobem seznámeni s doporučeními školských poradenských zařízení. Výchovná poradkyně také metodicky vede asistentky pedagoga, v případě potřeby výchovné poradkyně poskytují konzultace kolegům i zákonným zástupcům. Účinnost podpůrných opatření je reflektována a vyhodnocována. Kariérové poradenství pomáhá praktickým způsobem s výběrem další vzdělávací cesty. Školní psychologka individuálně pracuje se žáky se SVP, poskytuje

konzultace pedagogům i zákonným zástupcům, provádí sociometrická šetření ve třídách apod.

Předcházení nevhodnému chování žáků je koncepčně nastaveno v minimálním preventivním programu školy, který je každoročně vyhodnocován a vychází jak z průběžného sledování klimatu, tak z aktuálních potřeb aktérů vzdělávání. Ze zjištěných informací jsou nastavována adekvátní opatření pro další práci se žáky a žakovskými kolektivy. Závažnější nerespektování nastavených pravidel a projevy nežádoucího chování jsou výchovně řešeny.

Preventivní témata jsou především zařazena do výuky vybraných předmětů (např. prvouka, přírodověda, vlastivěda apod.) v průběhu celého roku. Dalším nástrojem je účast na preventivních programech či přednáškách, které jsou pro žáky pořádány ve spolupráci s vnějšími partnery. Podchycené výchovné obtíže a projevy rizikového chování (např. záškoláctví, kouření) byly ve sledovaném období převážně řešeny uplatňováním pravidel školního řádu, jednáním se zákonnými zástupci, orgány sociálně-právní ochrany dětí i školskými poradenskými zařízeními. V případě potřeby jsou pro konkrétní třídní kolektivy zajišťovány intervenční programy zaměřené na vztahy mezi žáky. V některých třídách, zejména na prvním stupni ZŠ, jsou zveřejněna společně vytvářená třídní pravidla chování. Škola pro žáky organizuje seznamovací GO kurz s cennými aktivitami v září. Kurz je zaměřen na rozvoj komunikace, spolupráce, empatie, řešení problémů a upevnění pozitivních vazeb ve třídách.

Závěry

Vývoj školy

- Od roku 2021 je škola řízena novým ředitelem školy.
- Škola od nástupu nového vedení prošla modernizací vnitřního vybavení a inovací digitálního ekosystému.
- Pedagogický sbor je stabilní, dochází k jeho postupnému omlazování.

Silné stránky

- Škola systematicky a dlouhodobě spolupracuje s partnerskou školou ve Spolkové republice Německo (1.5)
- Škola dbá o individuální rozvoj osobnosti žáků v přípravné třídě (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Chybí hospitační činnost s poskytnutím zpětné vazby a systematické metodické vedení pedagogů (2.1)
- Vyučující si vzájemně nehospitují, ve výuce českého jazyka nejsou sjednoceny metody a formy (3.3)
- V malé míře je uplatňována diferenciací a sebehodnocení žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit koordinátora informačních technologií, prohloubit využití IT ve výuce.
- Zaměřit vzdělávání pedagogů na větší míru individualizace prostřednictvím využití diferenciací a sebehodnocení.
- Sjednotit metody a formy výuky v rámci předmětových komisí a zásadně prohloubit hospitační činnost vedení.
- Iniciovat vzájemné hospitace, umožnit tak efektivní předávání metod a forem výuky začínajícím učitelům.
- Rozšířit podporu komunikace mezi žáky, podporovat více rozvoj kritického myšlení prostřednictvím vyhledávání a hodnocení informací z různých zdrojů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Stříbro, Mánesova 485, příspěvková organizace vydaná Městem Stříbro s účinností od 1. 1.2017
2. Jmenovací dekret vydaný Radou města Stříbro na vedoucí pracovní místo ředitele Základní škola Stříbro, Mánesova 485, příspěvková organizaci s účinností od 1. 8. 2021
3. Studium pro ředitele škol a školských zařízení vydané KCVJŠ 1. 6. 2023
4. Školní vzdělávací program pro ZŠ Stříbro „Je třeba pěstovat mnohé přemýšlení, ne mnohou učenost“ z 1. 9. 2023
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu z 1. 9. 2023
6. Řád školního klubu z 1. 9. 2023
7. Školní řád z 1. 9. 2023
8. Vnitřní řád školní družiny z 1. 9. 2023
9. Vnitřní řád školní jídelny z 1. 9. 2023

10. Zápisy z pedagogické rady – aktuální školní rok
11. Tematické plány – aktuální školní rok
12. Koncepce rozvoje Základní školy Stříbro, Mánesova 485 z 30. 3. 2021
13. Plán DVPP 2023/2024 z 21. 9. 2023
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště (preventivní program školy, krizové plány, program proti šikanování a kyberšikaně platné ve školním roce 2023/2024
15. Účetní podklady za rok 2022
16. Podklady ke kvalifikaci pedagogů – náhodný výběr
17. Pravidla provozu a platby ve školní družině z 1.9.2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Janča, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Mgr. Roman Krejčí, školní inspektor

Mgr. Monika Slabyhoudková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

19. 12. 2023